

Wychodzi dwa razy dziennie o godz. 12-tej w po-
łudnie i o godz. 6-tej
wiecz. rem.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe za-
noszenie do domu dopła-
ca się 40 hal., za dwara-
zowe 60 hal.

Naprowincji: miesięcznie 2 kor. 70 hal., kwartalnie kor. 8. W państwie Nie-
mieckiem kwartalnie kor.
22 w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za jednorazową wysyłkę dziennika dopła-
ć 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inzeratowym „Głosu Narodu” róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 15 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, losowy, od wiersza 80 hal. za pierwszy raz każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokolowski, Pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstejn & Voglar, M. Opelik, M. Dakes, M. Schalek, E. Brunn, Kutschera & Sahler, R. Moses Friedl, w Berlinie F. E. Coa, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Bascowski 14 Cite de Treviso, John F. Jones & Cie.

GŁOS NARODU

Dziennik założony w r. 1892 przez JOZEFĄ BOGOSZĄ.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Osobna prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnośnym do domu 1 koronę.

Numer po udn. 10 hal., wieczorny 4 hal. Karty pieniężne, przekazy na prenumeratę i inzeraty franco do Administracji „Głosu narodu”. Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie Monarchji i w państwie niemieckiem. — Reklamacje nieopieczątowane nie po-

legają opłacie pocztowej. — Reklamacje Redakcyi nie zwraca. Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głosu Narodu” Kraków, Tel. Nr 190.

Nr. 207

Kraków, wtorek 5 maja 1908 r.

ROK XVI.

Kronika.

PRECZ Z TOWAREM PRUSKIM.

KUPUJOCIE TYLKO U CHRZEŚCJAN!

KRAKÓW dnia 4 maja 1908 r.

— NA KOLONIE WAKACYJNE SZKÓŁ ŚREDNICH. W niedzielę 17 maja, odbędzie się w parku Jordana, staraniem wydziału „Towarzystwa kolonii wakacyjnych dla uczniów gimnazjów i szkół realnych w Krakowie i w Podgórzu” festyn na rzecz tegorocznej kolonii w Porębie wielkiej. Publiczność nasza miała dotąd tak mało sposobności wychylić się za miasto w pierwszych, najpiękniejszych dniach wiosny; panował też zwyczaj, że zabawy i festyny na świeżym powietrzu, w parkach i ogrodach urządzano przeważnie wtedy, gdy przyszły upały. Dobrze zrobił komitet, urządzający festyn na rzecz młodzieży, że przelał tę tradycję i urządza festyn na rzecz młodzieży, w najpiękniejszych dniach wiosny. To też wątpić nie można, że publiczność w tysięcznych zastępach pospieszy na festyn naszej młodzieży. W istocie będzie to festyn młodzieży. Liczne zastępy uczniów gimnazjów i szkół realnych z Krakowa i Podgórza wezmą udział w zabawie, by przyczynić się do powiększenia dochodu, przeznaczonego dla cierpiących kolegów. Młodzież wie dobrze, jakim skarbem jest zdrowie i dlatego pragnie najgoręcej, aby wadli, słabi, zagrożeni chorobami koledzy mogli jak najliczniej korzystać z kolonii wakacyjnych, które już w poprzednich latach tak skutecznymi się okazały i wielu kolegów uratowały od ciężkich chorób. Nie mogąc przyczynić się groszem do poparcia kolonii, młodzież przyczyni się do powodzenia festynu i wystąpi z popisami gimnastycznymi, z własnymi orkiestrami. Jest to moment znaczący i doda festynowi dużo uroku. Osobny komitet, złożony z młodzieży uniwersyteckiej i profesorów gimnazjalnych, pracuje pod przewodnictwem prezesa Towarzystwa prof. Dra. Kazimierza Morawskiego nad urozmaiceniem programu festynu, obok komitetu pań, któremu przewodniczą panie: Michałowa Chylińska i Kazimierzowa Morawska. — Komitety czynią najdalej idące zabiegi, aby do parku w dniu 17 maja ściągnąć cały Kraków. Są przekonane, że miasto nie odmówi zbiorowego poparcia szlachetnemu dziełu, uważając niesienie pomocy ubogiej chorzej młodzieży za jeden z pierwszych i najpiękniejszych obowiązków.

— ZE STRZELNICY. Na wczorajszym inauguracyjnym strzelaniu, najwyższą nagrodę, złoty medal fundacji króla kurkowego p. Götze-Okocimskiego zdobył za najcelniejszy strzał p. Franciszek Karpiński. Wczorajsze strzelanie odbyło się przy bardzo licznych udziałach braci strzelców. Honory czynił król ze swoimi marszałkami.

— SZKOŁA WYDZIAŁOWA im. Jana Kochanowskiego urządziła w sobotę poranek z okazji konstytucji 3 maja. Po zagajeniu przez dyr. Szulca wyłożył znaczenie konstytucji 3

maja p. St. Syc, zachęcając młodzież do pielęgnowania ducha miłości ojczyzny i wyrobienia w sobie cnót, których brak był przyczyną upadku Polski, oraz wezwał uczniów do wzięcia udziału w uroczystości i pochodzie, poczem młodzież odśpiewała okolicznościowe śpiewy.

— DZIWNE PRAKTYKI. Otrzymujemy następujące pismo. Ponieważ prawie wszystkie dzienniki zasypane są ogłoszeniami rozmaitych banków, polecających kupno losów na raty, — ażeby więc dać obraz kupującym te losy, na jakie narażają się nieraz niespodzianki, niech posłuży następujący przykład:

W r. 1905 kupiłem w jednym z tut. kantorów (żydowskim) 3 losy na spłaty miesięczne po 5 kor., (których wartość na gotówkę była około 120 kor.) Uгода zawarta została na piśmie i stemplu pomiędzy kupującym, a sprzedającą firmą, że po zapłaceniu 170 koron, mamy wydać p. S. 3 losy i t. p., zaś w razie niezapłacenia 3 rat mies. przysługuje nam prawo losy powyższe poza sądownie sprzedać i pokryć sobie koszta i t. p. (to są główne warunki kantoru). Kiedy po okradzeniu tegoż kantoru w r. 1907 tj. w listopadzie, zgłosiłem się z zapytaniem, co się dzieje z moimi losami? oświadczył mi właściciel tegoż, że są skradzione — jednakowoż na jego własny koszt są amortyzowane, i że do roku od dnia kradzieży otrzymam amortyzację, względnie „Duplikaty” tychże losów, odbierając dalsze raty i kwitując takowe aż do zupełnego ich wyrównania tj. do dnia 5 kwietnia br. Kiedy po zapłaceniu ostatniej raty zażądałem według kontraktu wydania mi oryginalnych losów lub zwrotu gotówki nawet bez procentu z powodu rzekomej kradzieży tychże losów, oświadczył mi właściciel kantoru, że ustawowo nie jest obowiązany do zwrotu gotówki — i że duplikatów żadnych nie wydaje (?) (a więc ustawowo upoważniony jest tylko do odbierania gotówki?) i pomimo, że w kilku dniach otrzymał odszkodowanie z Tow. asek. pieniędzy zwrócić nie chciał — robiąc mi np. propozycję, „że da mi 50 kor., a jeżeli skradzione losy się znajdą (?) wówczas odda mi takowe za zwrotem tych 50 kor. oraz nadmiernie mi nawet na kartce koresp., że policja ma złodziei na oku (po zamknięciu już zasądzonego) i wie, gdzie te papiery mają, jednakowoż on nie chce, aby ich przymknęto, gdyż będąc pod kluczem niechy od nich nie wydobyli i t. p. Ponieważ jednak kantor ów gotówki bezwarunkowo zwrócić mi nie chciał, zmuszony byłem całą tę sprawę oddać w ręce adwokata, od którego znów dowiedziałem się, po dłuższych pertraktacjach tegoż z zastępcą kantoru, że losy, (które wł. kantor twierdził i na piśmie uwidocznił, że są amortyzowane) nie są wcale amortyzowane i tylko jeden (i to najtańszy) gdyż tych losów nie opłaci się amortyzować... (czyli droższych nie warto i nie amortyzowano) tylko jeden najtańszy? Powyższy przykład niechaj będzie nauką dla kupujących losy na raty, aby wiedzieli, jakie ze swej strony mają poczynić kroki dla uniknięcia nader niemiłych niespodzianek.

— PRZESTROGA. Jesteśmy proszeni o zamieszczenie następującego wyjaśnienia: Dochodzą mnie wieści, że po Galicji chodzą agenci, zbierając składki na kościół św. Józefa na Kahlenbergu i na Msze św., wrzekomo do tego przezemnie upoważnieni. Otóż podaję do publicznej wiadomości, że w tym celu żadnych agentów nie wysłałem, ani wysłać nie zamierzam. Ks. Kukliński,

Rektor kośc. św. Józefa na Kahlenbergu.

— WALNE ZGROMADZENIE TOWARZYSTWA WZAJEMNEJ POMOCY „PRZEZORNOŚĆ” we Lwowie ul. Podwale 7 dokonane w dniu 1 maja b. r. wyboru organów Towarzystwa, których skład jest następujący:

Dyrekcja: PP. Bolesław Mikulski, radny m. Lwowa i Dr. Stanisław Szurlej, kandydat adw.

Rada nadzorcza. Pp. Stanisław Lanica, urz. Banku krajowego, Dr. Leon Brill, kand. adw. — Marek Piekarski, prof. gimn. — Inż. Jarosław Houzwic, Aleksander Michał Balik, kierownik szkoły i Jan Miśłowicz, przemysłowiec.

Sąd polubowny: PP. Julian Czuderna, Leon Scherff, Stanisław Jurasziński, Jan Szafranski i Dr. Adam Paczosiński.

— »SOCJALISTYCZNE ŚWIĘTO.« We Lwowie zaszedł w dniu 1go maja fakt, który charakteryzuje nastrój, panujący wśród socjalistów w dniu »święta robotniczego.« Około 10 godz. wiecz. przy ul. Zamarstynowskiej 8 drabów, z których 2 przyozdobieni byli w kokardki partyjne soc.-dem., napadło na Jana Chemiera furmana p. Tychowskiej, ogrodniczki we Lwowie i zabili go na miejscu, w oczach licznej publiczności. Do idącego ulicą tą spokojnie Chemiera, przystąpił najpierw jeden z drabów i ugodził go w twarz, później przyszedł mu z pomocą inni, okładając napadniętego kijami i kulakami, wreszcie jeden z drabów wyciągnął nóż i zgwał Chemiera w lewy bok, kładąc go trupem na miejscu.

Zabójstwu temu, przyglądało się wielu przechodniów, nikt jednak nie miał odwagi stanąć w obronie morderowanego. Ubiegłej nocy zaraz agent Spang schwytał 6 drabów, dalsi dwaj, dziś zdaje się będą już w ręku sprawiedliwości. O ile z dotychczasowego śledztwa wnosić można, zabójstwo miało tło partyjne.

Sp. Jan Chemier, 23-letni chłopak, pracując jako furman, nie zaniechał w dniu 1 maja pracy i cały dzień powoził, lub też pracował w ogrodzie. To zdaje się nie podobało się jego kolegom zamarstynowskim, którzy poprzysięgli mu zemstę, która była krwawą.

Dotychczasowe śledztwo wykazuje, że 2 towarzysze, którzy zbiegli, byli aranżerami morderczego napadu, dalsze dochodzenia toczą się w tym właśnie kierunku.

— STRASZNY ZAMACH SAMOBÓJCZY. W Podgórzu, w sobotę po południu akademik p. S. w zamiarze samobójczym poranił się w straszny sposób brzytwą. Poderzwał sobie gardło, oraz poranił na całym ciele. Ogółem zadał sobie desperat około 60 ran. — Następnie, omykły krwią — rzucił się z okna 1 piętra na bruk.

kamienny, przyczem uległ złamaniu nogi. Wezwane Pogotowie Ratunkowe, przewiozło nie szczęśliwego w stanie bardzo groźnym do szpitala św. Łazarza. Powód rozpaczliwego kroku niewiadomy.

— **ZAMACH na POLICJANTA.** Ze Lwowa donoszą, że wczoraj w pewnym szynku aresztowano robotnika w podochoconym stanie z powodu awantur. — Prowadzony na policję, strzelił 2 razy do policjanta z rewolweru i ciężko go zranił w okolicę serca i rękę, poczem zaczął uciekać, jednakże zandarm go zatrzymał. Nazywa się Bazyli Zabawski Rusin, maszynista zakładu kąpielowego św. Anny. Zeznał że strzelił, bo został niesłusznie aresztowany.

— **DEPUTACJA POZNAŃSKA U OJCA ŚW.** Przed kilku dniami donosiliśmy już o audyencji, udzielonej przez Ojca św. deputacji poznańskiej. Obecnie jeden z uczestników audyencji podaje w warszawskim „Słowie“ następujące szczegóły posłuchania:

„W ostatniej chwili zdecydowałem się przystąpić do deputacji poznańskiej do Ojca św., i póki żyć będę nie pożałuję tego. Po Mszy św., którą ks. biskup Likowski w podziemiach nad grobem św. Piotra odbył, poszliśmy wszyscy razem, a było nas około 50 osób do Watykanu. Byli tam: Ferdynandowie Radziwiłłowie, Ponińscy z Kościelca, Stabilewscy, Doński z Wrzesni, Skórzewski z Czerniejowa, Czarnecy, Potworowska (z domu Kurnatowska) z dwiema córkami i synem i wielu, wielu innych. Z Polaków pełnili służbę szambelańską Bisping i Czarnecy, a ks. dr. Sapięha we fioletach stał przy tronie papiejskim.

Wszedł Pius X. Twarz jego nieco zmęczona nadmiarem pracy, promienieje dobrocią i iście apostołską prostotą, jedynie w postaci nie ma majestatu Piusa IX., wydaje się jakby był sługą sług Pańskich, a nie głową i rządcą całego świata katolickiego. Ale właśnie ta jego prostota, ten głos dzwiczny, te oczy bijące dobrocią i współczuciem, robią wrażenie ogromne. Obszedł nas wszystkich, każdemu dał pierścień do pocałowania, wysłuchał stojąc, przemowy łacińskiej biskupa Likowskiego, a potem po włosku, ale tak wyraźnie że każde słowo nas dochodziło, zaczął mówić do nas.

Podziękował biskupowi Likowskiemu za ofiarę „generosissima“ (53,000 franków od jednej diecezji, w tem 1,000 franków od Niemca katolika z Poznańskiego, p. Haché, który był także obecny); a potem z niewysłowioną słodyczą mowy i wyrazu mówił do nas tak serdecznie, jak Pius IX. dawniej mawiał, nazywając nas: „i miei dilettissimi Poloni!“ Mówił, że jako ojciec, wszystkie swoje dzieci kocha; ale najwięcej kocha to, które jest najniezszczęśliwsze i najwięcej pomocy potrzebujące. Nas więc szczególnie kocha, bo jesteśmy ze wszystkich jego dzieci najniezszczęśliwsze i najbar-

F. Anstap.

Dlaczego przestałem pisać powieści.

(Ciąg dalszy).

Jedynie z tego względu, gdy zjawiał się u mnie pewien niemłody pan w binoklach z oswojonym węzłem w rękę (zupełnie nieszkodliwym) i okaryna, prosząc mnie bym go przyjął na mieszkanie płatne, zgodziłem się natychmiast nieskrywając radości, chociaż wiedziałem, że żywa haszyszu. Muszę was objaśnić, że nieznajomy, jak się domyśliłem z pierwszego wejścia, był nikt inny, tylko znakomity ekscentryczny amator-spieg, Ramsay-Rol. Niektórzy krytycy wspominali coś o tem jego podobieństwie z Scherlockiem Holmesem, ale muszę wyjaśnić, że jeśli jest jakieś podobieństwo pomiędzy nimi to tylko rzecz najpospolitszego wypadku. Ramsay-Rol — jest zupełnie oryginalnym plodem mojej wyobraźni; prócz tego metody mego agenta, różnią się od sposobów używanych przez znanego jego konkurenta. W każdym razie postanowiłem przyjmować lekceważeniem podobne zaczepki krytyków.

Od chwili zjawienia się Rola, czułem się o wiele spokojniejszym. Przygotowałem mu pokój na piętrze, gdzie mógł swobodnie zabawić się swoim węzłem, okaryną i żużel haszyszu. Często bardzo zachodziłem do niego porozmawiać i zawsze zastawałem go nad Euklidesem, który podług niego był o wiele więcej intere-

dziej prześladowane! Zapewniał nas, że wszystko, co może zrobić dla nas, zrobi i że wszystkich środków, na które rozsądek pozwoli, użyje, aby smutny nasz los zrobić znośniejszym. Wezwał nas, „byśmy wiary nie tracili, bo Bóg przez cierpienia i prześladowania prowadzi nas do lepszej przyszłości“ — aby nasza wiara, w ogniu prześladowania oczyszczona i wzmocniona stała się pochodnią i światłem dla wszystkich wiernych synów Kościoła. Zakończył błogosławieństwem.

Wszycyśmy mieli łzy w oczach, a uczucie uspokojenia wewnętrznego przejęło nas po tej przemowie, którą ks. Sapięha, na wezwanie Papieża, w jego obliczu, po polsku w skróceniu powtórzył.

— **WYCIECZKA POSŁÓW NIEMIECKICH do GALICJI.** Chrześcijań.-społ. posłowie: Fink, Frick i Loser, przyjechali do Galicji, na kilka dni, celem poznania gminnych i publicznych urzędzeń Krakowa i Lwowa. Posłowie zaopatrzeni są w listy polecające członków Koła polskiego.

— **STYPENDJA.** Dyrekcja szkoły zawod. dla przemysłu drzewnego w Zakopanem ogłasza konkurs na stypendja rządowe dla uczniów pragnących kształcić się w tej szkole. Prośby do Minister. wyznań i oświaty przedkładać należy na ręce Dyrekcji szkoły do dnia 15-go maja rb.

— **Śp. EDWARD LUNIEWSKI,** właściciel dóbr Glinki pod Warszawą, b. radca Dyrekcji głównej Tow. kred. z Król. Pol. zmarł w Warszawie w 82 roku życia dnia 1 Maja br. Zmarły, ogólnie szanowany i ceniony w kołach ziemiankich Królestwa był też teściem dra Henryka Wielowiejskiego b. posła do parlamentu.

— **ŚLUB na DWORZE CARSKIM.** Z Petersburga donoszą: Wczoraj przed południem odbył się w cerkwi „pałacu czerwonego“ ślub księcia szwedzkiego Wilhelma z wielką księżniczką Marią Pawłówną, w obecności pary carskiej, carowej wdowy, króla szwedzkiego, wielkiego księcia heskiego z małżonką, następcy tronu rumuńskiego z małżonką i ks. Mikołaja greckiego.

Wybuch Etny.

Przypomniał się pamięci Europy najwyższy jej wulkan, który od wielu lat nie dawał znaku życia. Przez nowy krater podziemny żywioł zaczął szerzyć zniszczenie, wywołując grozę i popłoch. Po pierwszym wybuchu przed kilku dniami, następują niestannie nowe.

Etna (po włosku także Mongibello, od włoskiego „monte“ i arabskiego „dżebel“ — góra), najwyższy z wulkanów Europy wznosi się w północno-wschodniej stronie Sycylii, na ró-

snący i bez porównania artystyczniej ilustrowany niż dzisiejsze pisma. Na niezszczęście nie podzielał moich podejrzeń co do Desmondów i pozwalał sobie nieraz na tak ostre odpowiedzi, że gdybym go nie znał, mógłbym obrazić się. Jednak mieć go pod swoim dachem to samo było już dla mnie wielką pociechą. Wiedziałem dobrze, że jego kolosalny umysł pracuje bez ustannie (albo prawie bez wypoczynku) i znałem łatwość z jaką przenikał całą zagmatwaną intrygę „Zatrutej polewki“. To właśnie stanowiło gwarancję, że potrafi zniszczyć wszystkie szatańskie zamysły na jakie znowu miał zdobyć się Desmondów.

Jak się to stało, nie mogę wytłumaczyć; może Prol używał za mało haszyszu, ale Desmondowi udało się wypełnić plan, którego istota pozostała dla mnie nieznana. Jak mi później opowiadał inspektor Chegg (drugi plód mojej fantazji, którego dla pewnych kombinacji nie uważałem za potrzebne narysować dość wyraziście) sprawa dotyczyła jakiegoś fałszerstwa i groziła szubienicą. Z szatańskim sprytem Desmondowi udało się rzucić podejrzenie na niewinnego Cedric, który myśląc, że winien szany jest w sprawie Jolanda (zupełnie jednak bezpodstawnie) z całą szlachetnością poświęcił się i przyjął winę na siebie. Niczego innego nie spodziewałem się po nim, gdyż to samo uczynił już w mojej książce Jolanda naturalnie nie była w stanie pojąć notywów które mi powołał się Cedric i z chwilą, gdy przyznał się do winy w kryminalnem przestępstwie lichszego gatunku, zupełnie z nim zerwał. Ale ku

wninie Cattanii, do wysokości 3.313 m. Podstawa Etny ma około 130 kilom. obwodu, na stokach wulkanu znajduje się 65 miejscowości z 300.000 ludności. Nad podstawą wznosi się potężny stożek, okolony około dwieście kraterowemi wierzchołkami. Krater główny, Piano del Lago, sięga stożkowatą wyniosłością w górę po nad okolicę jeszcze o 300 m. Na południowym stoku Piano del Lago znajduje się kompleks „Casa Inglese“ (2.492 m.), zbudowany w r. 1811 przez Anglików. Woda wre tam przy 89 st. R., flora się kończy. Tuż stoi obserwatorium astronomiczne, stanowiące zarazem schronisko dla podróżujących. Na wschodnim stoku krateru znajduje się zapadlina Val del Bove, która uchodzi za dawny krater Etny. Bezpośrednio u krańca Val del Bove wznosi się „wieża filozofów“ (Torre del philosopho), w której — według podania — przemieszkował Empedokles. Wejście na Etnę, najdogodniejsze z miejscowości Nicolosi (700 m.). W r. 1895 przeprowadzono naokoło Etny linię kolei Catania-Aderno-Bronte-Giarre, długości 109 kilometrów.

Kulturalny region Etny zasiany jest miasteczkami, wsiami, wilaми i wydaje wszystkie produkty sycylijskiej gleby, mianowicie wino do wysokości 1100 m. Widok ze stoku połud. wschod. z Tre Castagni, okazuje bijną roślinność drzew oliwnych figowych, pomarańcz, granatów i palm. Pas ten sięga do wysokości 500 m. Pas wyżej położony (500—1300) wydaje jeszcze wino i kasztany; na granicy górnej tego pasa, rozsiadła się wioska Casa del Bosco, ostatnia miejscowość zamieszka. Pas 3 lesisty, ma jeszcze dęby, buki i brzozy; pas 4 (regiona deserta) powyżej 2200 m. posiada tylko krzewy i innej alpejskiej flory już tam nie ma z powodu braku wody.

Wybuchy Etny przed narodzeniem Chrystusa liczone 11, z których najgwałtowniejsze przypadały między r. 477 a 121. Za naszej ery ponawiały się wybuchy w r. 1160, 1169, 1329, 1536, 1537, 1669, 1693, 1763, 1787, 1792, 1802, 1805, 1806, 1811, 1819, 1832, 1838, 1842, 1852, 1865 (w lutym) 1874 (29 i 30 sierpnia) 1879 (26 maja do 8 czerwca) 1892 (w lipcu i sierpniu).

Wylewy lawy co do siły i obfitości w porównaniu do wylewów Wezuwiusza, przedstawiają się, jak potężne rzeki w stosunku do małych potoczków. Często bardzo zrzadzały te wybuchy straszliwe spustoszenia, których ofiarą przeważnie padała Cattania w r. 1631 także Bronte. Rzadko kiedy wybucha krater główny, a zawsze po takim wybuchu zmienia kształt i formę. Po większej części wybuchy tworzą sobie kratery nowe, jak np. Monte Rossi, który powstał przy strasliwym wybuchu r. 1869. — Przy wybuchu z r. 1874 na półn. stronie krateru głównego wytworzyła się rozpadlina, sięgająca aż do Monte-Nero.

memu wielkiemu zdziwieniu inspektor Chegg kazał ich aresztować i wzięwszy ich w ogień krzyżowy przy badaniu, uprzedził mnie, że wszystkie ich zeznania będą wniesione do protokółu i posłużą dowodem winy ich na sędzie. Naturalnie chciałem gorąco przeciw temu zaprotestować, ale ku mejnieopisanej uldze, Ramsdy Rol, przełknawszy cały swój haszyszu i prze prowadziwszy węzła grą na okarynie do zupełnego omdlenia, zjawił się by mi dopomódz. Ten genialny człowiek w szeregu zdumiewających wniosków na podstawie popiołu cygara, listków herbaty, starego biletu tramwajowego i śladów kurzu, który jego doświadczone oko spostrzegło na dywanie, dowiódł z nieulegającą żadnej wątpliwości pewnością, że istotnym winowajcą, tego wszystkiego był nikt inny tylko ja sam.

Zostałem jak piorunem rażony i jak wielkie było moje rozczarowanie gdy moje własne dzieciśka Cedric i Jolanda, którzy znowu żyli ze sobą zgodnie i w miłości uwierzyli w moją winę i wzruszającemi słowami błagali mnie bym uporem swoim nie marnował ich miłości, żebym przyznał się do wszystkiego i liczył na zmiłowanie nieba. Ja ze swej strony błagałem ich żeby nie byli idiotami, ale zrozumiałem w głębi duszy, że jeśli nie uda mi się znaleźć jakich dowodów stwierdzających moją niewinność, to sprawa będzie bardzo niebezpieczną. Czułem jak pętla wisiła nad moją głową.

Telegramy.

ZABEZPIECZENIE na STAROŚĆ.

WIEDEN. Walne Zgromadzenie Związku przemysłowców budowlanych w Austrii uchwało domagać się wydania noweli do ustawy o ubezpieczeniu na starość, która obciąża przemysłowców budowlanych. Uchwalona rezolucja domaga się, aby obowiązek ubezpieczenia urzędników budowlanych tak długo był wstrzymany, dopóki nie będzie uchwaloną nowelą lub przeprowadzone ogólne ubezpieczenie na starość.

DEMONSTRACJE w ZAGRZEBIU.

ZAGRZEB. Agitacja przeciw banowi Rauchowi przybiera coraz większe rozmiary. Rząd wydał znowu dwóch profesorów uniwersytetu, którzy sympatyzowali z młodzieżą i prof. Surmimem, poprzednio wydalonym. Wczoraj odbyło się zgromadzenie około 10.000 osób przeciw banowi. Zgromadzenie rozpuściła policja i żandarmerja. Obrzucono ją za to kamieniami, wśród okrzyków „Precz z banem! Zawezwane wojsko przywróciło porządek.

TAJEMNICZA AUDJENCJA.

BUDAPESZT. Jak donoszą, hr. Stefan Tisza był przed kilku dniami na posłuchaniu u monarchy. O audjencji tej ani rząd, ani żaden z polityków węgierskich wprzód nie byli zawiadomieni.

PROCES EKS-MINISTRA POLONYEGO.

BUDAPESZT. W pociesie Lengyel-Polonyi prokurator zgłosił zażalenie, ponieważ przewodniczący ławy przysięgłych, wezwał obie strony do zgody i oświadczył, że dotychczasowy przebieg rozprawy uważa za wystarczający do wydania wyroku, a uzupełnienie materiału dowodowego jest zbędnym. Prokurator podniósł, że z tego wynika, iż przysięgli są uprzedzeni. — Nadto podniósł prokurator, że wczoraj popoł. zjawił się u niego jeden z przysięgłych, w najlepszym zresztą zamiarach i opowiadał mu, jakie asposobienie panuje wśród przysięgłych. Prokurator domagał się przekazania sprawy innemu sądowi.

Prezydent i przysięgli wezwali prokuratora, aby wyjawiał nazwisko owego przysięgłego, prokurator odmówił. Między nim a prezydentem przychodzi do żywej kontrawersji, w końcu pokazuje się, że tym, który się zgłosił do prokuratora, był zastępca przysięgłego Naanuka.

Trybunał odmówił wnioskowi prokuratora i zamknął postępowanie dowodowe.

Polonvi oświadczył, że uczynił, co było możliwe dla wyjaśnienia sprawy, obecnie — powiada — nie ma tu co więcej szukać i opuścić salę.

Zastępca przysięgłego Naanuka prosił o zwolnienie go od obowiązków przysięgłego. Jego wizyta u prokuratora tylko ten cel miała na oku, a nie miała zamiaru oświetlać niesposobienia panującego wśród przysięgłych. Prokurator obstaje przy swem twierdzeniu.

Po przyłączeniu się obrońcy Saszon'ego, do zażalenia prokuratora, trybunał przedłożył przysięgłym jedno pytanie o oszustwo. Przysięgli zażądali pytań dodatkowych. — Dalszy ciąg rozprawy po połud.

MŁODOCZESI a RZĄD.

PRAGA. Komitet wykonawczy partii młodoczeskiej uchwalił wczoraj po dłuższej dy-

skusji, w której zabierali głos: dr. Skarda i dr. Kramarz, rezolucję, aby posłowie czescy odmawiali poparcia rządowi parlamentarnemu dopóty, jak długo nie zostanie usunięte pogwałcenie praw narodowych czeskich przez sędziów niemieckich.

ZGON POSŁA.

PRAGA. Poseł na sejm kraj. czeski i do Rady państwa Józef Herold, który przed niedawnym czasem zachorował na różę — zmarł dzisiaj o godz. 7 rano.

KATASTROFA OKRĘTOWA.

HAMBURG. Parowiec transatlantyczny „Köln“ należący do towarowca „Norddeutscher Lloyd“ i płynący z Bremy do Nowego Jorku, startł się w pobliżu wyspy Norderney z parowcem „Nikolaus“, który przebił mu wielki otwór w boku. Wobec niebezpieczeństwa, grożącego parowcowi „Köln“, przesadzono 800 podróżnych, znajdujących się na jego pokładzie, na przepływający przypadkowo parowiec pocztowy „Feldmarschall“. Podczas przesadzania podróżnych, jeden z nich utonął.

PREMIE WYWŁASZCZYCIELI

BERLIN. Sejmowi Rzeszy przedłożono projekt ustawy o nowym kredycie dodatkowym na rok 1908, który żąda w celu udzielenia nadzwyczajnych, nieodwołalnych dodatków dla średnich urzędników kancelaryjnych, podurzędników, jakoteż podoficerów zajętych w administracji wojskowej w Księstwie Poznańskim i okręgach mieszano-języcznych Prus Zachodnich 301,000 marek; zaś dla zajętych w administracji pocztowych urzędników kancelaryjnych i podurzędników zarządu pocztowego 710,000 marek.

EULENBURG.

BERLIN. Zamek i posiadłości ks. Eulenburg w Liebenbergu strzeże policja i urzędnicy kryminalni. W Liebenbergu ulokowało się 12 detektywów, którzy strzegą przystępu do zamku, obawiając się, aby Eulenburga nie uprowadziła rodzina.

FRANCUZI w MAROKU.

PARYZ. Z Casablanki donoszą, że oddział wojska Muleja Hafida napadł na wojsko generała d'Amade pomiędzy miejscowościami Tokhra Dżadda. Podczas walki 30 żołnierzy francuskich odniosło rany.

POSELSTWO NORWESKIE w LONDYNIE.

CHRYSZTJANJA. Król Haakon zgodził się na odwołanie znanego podróżnika Frithjofa Nansena ze stanowiska posła norweskiego w Londynie, które Nansen piastował od lat 3, t. j. od chwili ogłoszenia niezależności Norwegji. Listy odwołujące doręczone będą królowi Edwardowi VII podczas pobytu jego w Chrysztanji.

CHRYSZTJANJA. Ustąpienie Nansena ze stanowiska posła norweskiego w Londynie wywołało sensacyjny zatarg dyplomatyczny z cesarzem Wilhelmem. Rząd norweski pragnął mianować na to stanowisko posła swego w Berlinie, Dittena, musiał jednak rzec się tej myśli na żądanie cesarza Wilhelma, aby Ditten pozostał koniecznie w Berlinie. I Ditten pragnął tego przeniesienia, stanowisko bowiem posła w Londynie uważane jest za wyższe od stanowiska przy dworze berlińskim, ale to właśnie ubodło cesarza Wilhelma, który dał

do zrozumienia, że nie życzy sobie, aby przeniesienie posła z Berlina do Londynu stanowiło awans w służbie dyplomatycznej.

PODROZ WILHELMA II

CORFU. Cesarz Wilhelm odjechał do Północy, gdzie przybędzie we środę rano, poczem popołudniu odjedzie w dalszą drogę do Wiednia.

Z PERSJI.

TEHERAN. Dymisja gabinetu wynika z powodu braku funduszy na zapłacenie zaległych gwałt wojskowych i urzędniczych.

TEBRIS. W mieście granicznym Maranda, ludność nie chciała wypuścić do miasta nowego gubernatora. Przyszło do bójki z ludźmi gubernatora, w której kilka osób zginęło.

TEHERAN. Z kilku miast, pomiędzy innymi z Urmii donoszą, że dn. 28 z. m. Kurdowie zniszczyli wiele wsi i wyrznęli przeszło 2000 ludzi i zrabowali ich ruchome mienie.

TYFLIS. Pod przewodnictwem Khana Mahmeda Kuli i innych przywódców, utworzyły się na perskiej granicy większe bandy, które codziennie otrzymują posiłki. Rosyjski oddział karny znajduje się między Priszib i Beljaguwar. Wicegubernator i szef kaukaskiego okręgu granicznego odjechali do Beljaguwar.

POWSTANIE w INDJACH WSCHODNICH.

SIMLA. 20.000 Afganistanczyków przekroczyło w piątek w dwóch oddziałach granicę. Większy i lepiej uzbrojony oddział maszeruje ku Landi Khotal, drugi ku dolinie Bazar.

KALKUTA. W Mazufferpus krajowcy rzucili bombę pod powóz, w którym jechały trzy angielski. Dwie z nich zginęły na miejscu, trzecia odniosła rany ciężkie.

BUDAPESZT. Zwłoki generała Törösa zostały przewiezione do Muzeum w teatrze miejskim. Pogrzeb odbędzie się jutro popołudniu kosztem miasta. Córka generała pani Disoni otrzymuje liczne telegramy kondolencyjne, między innymi z Włoch i Francji. Pani D. wysłała do króla włoskiego następującą depezę: „Mój ojciec umarł dziś. Jego ostatnie myśli odnosiły się do króla i narodu włoskiego“. — Podobny telegram wysłany został do króla greckiego

KURSA WIEDEŃSKIE.

Wiedeń, 2 maja 1908.

	k. h.		k. h.
Akc. an. Z. kred.	681 50	Gal. karp. Tow. naft.	532 --
Węg. sakł. kred.	748 --	Obblig. węg. indamiz.	--
Anglobanku	298 75	Renta majowa	97 50
Unionbanku	539 50	Austr. renta kor.	97 40
Länderbanku	485 50	Węg.	98 25
Bankveretna	525 25	56 L listy t. kr. ziem.	94 25
Bodenkredit	10 82	4% „ Banku h.	94 50
Gal. Banku hipot.	569 --	4 1/2% „ „	100 --
Kolei państw.	689 --	5% „ „	110 50
„ połudn.	135 75	4% „ „ kraj.	94 75
„ Elbethal	451 --	4 1/2% „ „	100 25
„ Północnej	53 20	4% Gal. Obl. prop.	97 75
„ Czerniow.	568 --	4% Gal. poz. k. z 189	96 25
Alpiny	681 --	4% Poz. m. Lwowa	94 25
Rima Muranyi	550 --	Losy tureckie	187 50
Prak. Tow. żelaz.	28 56	Marki	117 53
Fabryka broni	551 --	Ruble	251 21
Tureckie tytan.	408 --	Rosyjskie pap.	94 45

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Antoni Beaupre. Drukarnia „Głosu Narodu“ w Krakowie, pod zarządkiem Stanisława Tomaszewskiego.

Stefan Porebski

Kraków, Rynek 32 (dawniej Schultz)

poleca wielki wybór obrazków koronkowych, i ozdobnych, zwykłych, na szkło i porcelanie, jak również i większych do oprawy i ram do tchże, różańce, szkaplerze, medaliki i krzyżyki oraz inne artykuły dewocyjne :: :: :: :: ::

MAGGI^{ego}, przyprawa do zup

z krzyżem w gwieździe

jest najlepszą
tego rodzaju wyrobów
bardzo wydajna
ostrożnie przyprawiać!

Proszę żądać wyraźnie MAGGI^{ego} przyprawy do zup, zważać na powyższy znaczek ochronny i strzedz się przed naśladownictwem!

Maszyny i stoliki maszynowe bardzo silnej i prostej konstrukcji, do wyrobu dachówek, cegieł i posadzek cementowych
Sikawki przenośne, dwu i czterokołowe po cenach fabrycznych poleca:

Dom dla Handlu i Przemysłu w Chrzanowie.

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineralnych sztucznych i specjalnych leczniczych pod firmą

R. RZĄCA I CHMURSKI

w Krakowie, ulica św. Gertrudy, L. 4.
wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lekarskiego krak., polecane przez toż Towarzystwo (3200)

WODY MINERALNE SZTUCZNE

odpowiadające składem chemicznym wodom:

Bliski: 5 esndblerskiej, Selterskiej, Dieby, Nomburg, Kasselgen, tudzież specjalne lecznicze jak: litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwaśna oraz inne wody mineralne a przepisu prof. Jaworskiego. Sprzedaż czasokowa w aptekach i drogueryach cenniki na żądanie darmo.

OBRAZY olejne i rodzajowe

po cenach bardzo niskich. — E. LEICHT, Kraków, ul. Piłarska przy bramie Floryańskiej, poleca wielki wybór ram własnego wyrobu. — Najstarsza firma w tym zawodzie założona w 1866 r

Pierwsza Krakowska

elektro-mechaniczna

PALARNIA KAWY

M. JAWORDICKI

KRAKÓW

Rynek gł. 44.

POLECA

rozmaite
wyborowe

gatunki

KAWY

palonej

najnowszym
i najlepszym
sposobem

za pomocą
gorącego
powietrza

po cenach

najprzystęp-
niejszych.

1891

Dużo pieniędzy,

Kawaler

cierpień i zawodów oszczędzi sobie, kto przeczyta „TAJEMNICE POWODZENIA W „Y-CIU“. Napisał dr. M. Harwey. Ważne dla rodziców, wychowawców, młodzieży i dla każdego, kto pragnie powodzenia, szczęścia i zdrowia dla siebie lub dla swoich dzieci. Cena 1. k. 50, z przesyłką pocztową 1 K. 70, za zaliczką 2 K. 15. Do nabycia w Administracji „Głosu Narodu“, Kraków ul. św. Krzyża

lat 35, na rządowym stanowisku z placą roczną 2000 koron, ożenił się z panną lub wdową bezdzietną. Posaż wymagany. Zgłoszenia wraz z fotografiami przyjmuje K. W. Kraków główna poczta, poste restante.

Obszar dworski Wola mleczaka p. Mielec, potrzebuje od 1 lipca

ekonomiczna

kawaler na stół. Odpisy świadectwa noszą uwzględnionych pozostałą kasę odpowiedni.

Dobra harmonia konc. 480.

50.000 sztuk rozsprzedano. Zwrót pieniędzy lub wymiana (dozwolona).

r. 300 % z 10 klawiszami, 2 rejestry 20 głosów, wielkość 24 x 12 cm. N. 4.88
Nr. 657 % z 10 klawiszami, 1 rejestr 28 głosów, wielkość 30 x 15 cm. N. 5.2
Nr. 656 % 10 klawiszy, 2 rejestry 28 głosów, wielkość 30 x 15 cm. N. 6.48
Nr. 305 % 10 klawiszy, 2 rejestry 50 głosów, wielkość 24 x 12 cm. N. 6.20
Nr. 663 % 10 klawiszy, 2 rejestry 50 głosów, wielkość 31 x 15 cm. N. 8
Wysyłka za zaliczką przez c.k. Dostawcę Dworu Habsb. Konrad, Musikwaren-Versandhaus Brün. Nr. 711 (Czechy).
Główny cenik z 3000 rysin na życzenie każdemu darmo i oplatnie

Przewodnik dla Organistów

zawierający wskazówki jak organy w dobrym stanie utrzymywać, reparacje i strojenie ich samemu uskutecznić i t. d. jest do nabycia w Administr. „Głosu Narodu.“

Cena egz. broszur. k. 3.—

„ „ oprawnego w półplótno. k. 4.—

Na przesyłkę dołączyć należy hal. 45.

Wysyła się tylko za nadesłaniem podatku lub należytości z góry.

Edward Bocheński & Jan Warmuzek

dawniej Zygmunt Chilla, Krawcy Kraków Wielepsie o gbok głównej poczty. Zakład krawiecki zaopatrzony na sezon w materiały krajowe i zagraniczne. Wykonanie artystyczne według najnowszych żurnali angielskich, ceny możliwie najniższe. Wypożycza również fraki i angielczy. mówienia, prowinoj teozmia pomocą

Od 1 korony
Sukienki dziecięce
od 3 koron
Suknie damskie

przyjmuje się do roboty: ulica Posańska l. 20, ofisyna poprzeczna parter.

Lekeyj gry na fortepianie

udziela rutynowana nanucycielka, uczenia pierwszorzędnego profesora po przystępnej cenie. Wiadomość od 12-8, ul. św. Filipa l. 14, I p. drzwi nr. 1.

Z powodu zmiany lokalu rozpoczyna z dniem dzisiejszym

FIRMA

R. DITMAR, Kraków Rynek 13

Skład lamp naftowych i elektrycznych oraz szkła i porcelany

sprzedaż po znacznie

zniżonych cenach.

Zakład pogrzebowy

odznaczony najwyższymi nagrodami

Jana WOLNECO

przy ul. św. Tomasza l. 4, tuż przy pl. Szczepańskim, Filia: ulica Kopernika l. 6. — Telefon Nr. 331.

Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych oraz sprawozdania zwłok ze wszystkich krajów europejskich 1399

Baczność!

BYT zapewniony ma każdy u nas i łatwo zarabia **Koron 18 do 25 tygodniowo** bez względu na pleć, wiek lub oddalenie. — Bliższych informacji udziela: „BYT“. Przedsiębiorstwo fabryczne wyrobów trykotowych 491. we Lwowie, ul. Kollataja 2.

Do wynajęcia.

ul. Swoboda l. 5 (róg Smoleńskiej.)

3 pokoje, kuchnia, łazienka przedpokój na II p.

6 pokoi, pokój dla służby, łazienka, kuchnia z nyzą, spiżarka, przedpokój na I p. i na parterze.

4 pokoje, kuchnia, łazienka przedpokój na I p. i na part.

Elektryczność, łazienki z piecami gazowymi, pralnia. Frontowe pokoje z widokiem na Błonia i park Jordana.

Sklep z pokojem w suterrenach. Oglądać najlepiej między 12-tą a 1-szą.

Wiadomość: Studencka l. 25 II p.

1/2 KILO PIERZA GĘSIEGO

tylko 60 cent.

Rozsyłam zupełnie nowe, szare pierze, ręką darte, pół kilo tylko 60 cent., te same w lepszym gatunku tylko 70 cent. w pocztowych pakietach próbnych 5 kg. za pobraniem pocztowym.

M. Kraas, handel pierzem w Pradze (Prag, Czechy)

Wyniana dozwolona. Uprasza się o dokładny adres.

OGŁOSZENIE.

Pokój.

Mały, bez mebli z osobną wejściem, potrzebny jest od 1-go ewentualnie od 15 Maja. Łaskawe zgłoszenie do Adm. nis. „Głosu Narodu“ dla C. 15.

OGŁOSZENIE.

Wina do mazy św. dostać można u K. Piotra Krawca w Harnuszowcach p. loco Szepes megya Węgr.

Stołowe wino od 50 h, 60 h, 70 h, 80 h, i 1 K. liter.

Tekaj samorodny od 1 K., K. 80 h, 1 K. 60 h, 2 K. i 3 K. liter

Tekaj słodki „Ausu“ od 5 K. K., 7 K. liter.

Poszukuje kupca domu z ogrodem

w okolicy Krakowa w pobliżu stacji kolejowej. Wiadomość do N. N. post.-restanta Kraków

